

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
Katedra účetnictví a financí

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ZPŮSOBY POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO
HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU**

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Hana Hlaváčková

Autor bakalářské práce:
Eva Králíčková

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma: „Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku“ jsem vypracovala samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury a přílohách.

V Českých Budějovicích dne

.....

Poděkování:

Děkuji Ing. Haně Hlaváčkové za odborné vedení, vstřícnou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi poskytla a které mi pomohly k ukončení bakalářské práce. Můj dík patří také společnosti MBM Westra s.r.o., zejména Ing. Luboru Šimkovi za spolupráci a ochotné poskytnutí potřebných informací a dokumentů.

ABSTRACT

The topic of my bachelor work is "Modes of purchase of long-term tangible property and long-term intangible property". The point of this work is to valorize particular acquisition long-term tangible and intangible property in a specific company. I have separated the work into a theoretical and practical part. In the theoretical part I define the long-term tangible and the intangible property, I mention the modes of purchase and the resources of its financing. In the practical part I look on the particular modes of purchase of the long-term property in a specific company. The company MBM Westra s.r.o. afforded me the necessary information. To the evaluation of particular variation I have used the tax economies and the total costs expended by respected the time element, the method of the contemporary worth and the method of discounted costs for credit and leasing.

ABSTRAKT

Svou bakalářskou práci píši na téma „Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku“. Mým cílem je zhodnotit jednotlivé varianty pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v konkrétním podniku. Práci jsem rozdělila na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části charakterizuji dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, uvádím způsoby jeho pořizování a zdroje jeho financování. V praktické části posuzuji jednotlivé způsoby pořízení dlouhodobého majetku v konkrétním podniku. Potřebné informace mi poskytla firma MBM Westra s.r.o. K vyhodnocení jednotlivých variant jsem použila daňové úspory a celkové vynaložené výdaje při zohlednění faktoru času, metodu současné hodnoty a metodu diskontovaných nákladů na úvěr a leasing.

OBSAH

1. METODICKÝ POSTUP	10
2. ÚVOD	11
3. DLOUHODOBÝ MAJETEK	13
3.1. Dlouhodobý hmotný majetek	13
3.2. Dlouhodobý nehmotný majetek	15
3.3. Oceňování dlouhodobého majetku	17
4. ZPŮSOBY POŘIZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	19
5. POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU ZE ZAHRANIČÍ	21
5.1. Koupě za hotové	21
5.2. Zahraniční leasing	22
6. ZDROJE FINANCOVÁNÍ INVESTIC	23
6.1. Financování pořízení dlouhodobého majetku	23
6.1.1. Koupě za hotové	24
6.1.2. Koupě na úvěr	25
6.1.3. Leasing	27
6.1.3.1. Operativní leasing (nájem)	29
6.1.3.2. Finanční leasing	29
7. POSOUZENÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ POŘÍZENÍ	32
V KONKRÉTNÍM PODNIKU	32
7.1. Charakteristika podniku	32
7.2. Vyhodnocení jednotlivých způsobů pořízení	32
7.2.1. Daňové úspory a celkové vynaložené výdaje při ...	33
zohlednění faktoru času	33
7.2.1.1. Koupě za hotové	33
7.2.1.2. Úvěr	35
7.2.1.3. Leasing	38
7.2.2. Metoda současné hodnoty	40
7.2.2.1 Koupě za hotové	40
7.2.2.2. Úvěr	41
7.2.2.3. Leasing	41
7.2.3. Metoda diskontovaných nákladů na úvěr a leasing ..	43
7.2.3.1. Úvěr	43
7.2.3.2. Leasing	44
8. ZÁVĚR	45

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

SEZNAM PŘÍLOH

1. METODICKÝ POSTUP

1. Zkoumaný objekt

Pro svou práci jsem si zvolila společnost s ručením omezeným MBM Westra s.r.o. se sídlem v Sousedovicích. Hlavním výrobním programem firmy je kusová a malosériová výroba ocelových svařovaných konstrukcí, CNC frézování a lakování.

2. Hlavní cíl

Provedení zhodnocení jednotlivých variant pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v konkrétním podniku

3. Dílčí cíle

- Charakteristika dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- Způsoby pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- Financování pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- Porovnání výhod a nevýhod použitých způsobů financování
- Posouzení jednotlivých způsobů pořízení v konkrétním podniku

4. Hypotézy

- Způsob pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku závisí na finanční situaci podniku, zda má podnik k dispozici volné finanční prostředky

5. Použité metody

- Daňové úspory a celkové vynaložené výdaje při zohlednění faktoru času
- Metoda současné hodnoty
- Metoda diskontovaných nákladů

6. Zdroje informací

- Informace z dostupné literatury a publikací
- Informace z interních zdrojů společnosti

2. ÚVOD

Dlouhodobý majetek je nedílnou součástí každého podniku. Avšak pořízení dlouhodobého majetku bývá pro podnik velkou finanční zátěží, protože se většinou nejedná o malé investice. Proto je nutné věnovat pozornost důkladnému posouzení efektivnosti jednotlivých variant jeho financování. Jednou z nejdůležitějších otázek investičního rozhodování je právě výběr nejvýhodnějšího způsobu pořízení. Pořízení majetku lze financovat z vlastních zdrojů, z poskytnutého úvěru nebo prostřednictvím leasingu.

Pořízení dlouhodobého majetku za hotové vyžaduje dostatek finančních prostředků. A proto si tento způsob pořízení může dovolit pouze malá část firem. Tomuto rozhodnutí musí předcházet analýza vlastních finančních prostředků, jinak by se podnik mohl ocitnout v platební neschopnosti a tím narušit svou finanční stabilitu. Nutné je také zvážit možnost efektivnějšího způsobu využití volných finančních prostředků.

Úvěr je další možností financování. Aby podniku mohl být úvěr poskytnut, musí splňovat určité podmínky, které jsou bankou požadovány. Banky podrobně prověřují bonitu klienta žádajícího o úvěr, a to může být značně časově náročné.

V dnešní době téměř nejpoužívanějším způsobem financování dlouhodobého majetku je leasing. Na leasingovém trhu dnes existuje mnoho leasingových společností a výběr té nejvhodnější může být obtížný. V příloze číslo 1 uvádím pořadí největších leasingových společností podle objemu uzavřených obchodů za 1. pololetí roku 2005. Leasingové společnosti většinou nezkoumají při poskytování leasingu finanční situaci podniku. Leasingovou smlouvu může uzavřít téměř každý podnikatelský subjekt.

V teoretické části se budu zabývat charakteristikou dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, způsoby jeho pořízení z tuzemska i zahraničí a zdroji jeho financování.

V praktické části pak provedu analýzu jednotlivých způsobů pořízení dlouhodobého majetku na konkrétním majetku v daném podniku. K analýze využiji údaje, které mi poskytla společnost s ručením omezeným MBM Westra s.r.o., která si v roce 2004 pořídila mostový jeřáb.

Cílem mé práce je posoudit výše uvedené varianty pořízení dlouhodobého majetku a vybrat tu nejvhodnější.

3. DLOUHODOBÝ MAJETEK

Podstatným rysem dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je jeho účel: v první řadě má umožňovat, usnadňovat nebo rozšiřovat existující podnikatelskou činnost. Za normálních podmínek tedy není určen k prodeji (k získání dodatečných peněžních prostředků), ale k dlouhodobému užívání v činnosti podniku. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se reprodukuje postupně, prostřednictvím odpisů, vyjma dlouhodobého hmotného majetku neodepisovaného – pozemky, umělecká díla (pokud nejsou součástí stavebních objektů) a sbírky.

(Kovanicová: Abeceda účetních znalostí)

3.1. Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek se zaúčtuje ve třídě 0 na příslušný účet účtové skupiny 02 (pokud se odpisuje), popř. 03, jestliže se neodpisuje. Jeho opotřebení se vyjadřuje nepřímo, prostřednictvím opravek.

U této skupiny majetku se obvykle uvádějí tři charakteristické rysy:

- a) fyzická podstata
- b) dlouhodobost používání přesahující dobu jednoho roku
- c) dosažení určité výše ocenění, kterou stanoví sama účetní jednotka s přihlédnutím zejména k principu významnosti a věrného a poctivého obrazu

Avšak k tomu, aby bylo určité hmotné aktivum zahrnuto do dlouhodobého hmotného majetku, nemusí nutně vyhovovat všem uvedeným znakům. Tak některý hmotný majetek se do této skupiny

majetku zahrnuje vždy, bez ohledu na výši svého ocenění či na dobu použitelnosti.

(Kovanicová: Abeceda účetních znalostí)

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí

a) bez ohledu na jejich ocenění a dobu použitelnosti:

- nemovitosti, tj. pozemky, stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla
- byty a nebytové prostory
- otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť
- technické rekultivace, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak
- umělecká díla, které nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky
- předměty z drahých kovů
- ložiska nevyhrazeného nerostu

b) samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění stanovené účetní jednotkou. Podnik může do položky „Samostatné movité věci a soubory movitých věcí“ zahrnout rovněž movité věci, jejichž doba použitelnosti je sice delší než 1 rok, ale jejichž ocenění je nižší než částka stanovená účetní jednotkou. Pokud tak podnik neučiní, považuje se tento majetek za drobný hmotný majetek a účtuje se o něm jako o zásobách.

c) pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než 3 roky

d) základní stádo a tažná zvířata, bez ohledu na jejich pořizovací cenu nebo jejich ocenění

e) technické zhodnocení

- k jehož účtování a odpisování je oprávněna jiná účetní jednotka než vlastník majetku, a to od částky

stanovené v § 33 zákona o daních z příjmů (od částky 40 000 Kč)

- drobného hmotného majetku účtovaného při jeho vydání do užívání přímo na vrub nákladů od částky technického zhodnocení stanovené v § 33 zákona o daních z příjmů (od částky 40 000 Kč)

f) nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

g) poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého hmotného majetku

h) oceňovací rozdíl k nabytému majetku bez ohledu na jeho výši ocenění

3.2. Dlouhodobý nehmotný majetek

Tato skupina majetku má následující znaky:

a) je nehmotné podstaty

b) doba používání je delší než jeden rok, touto dobou se rozumí doba, po kterou je majetek využitelný pro současnou činnost (nebo uchovatelný pro další činnost), nebo po kterou může sloužit jako podklad nebo součást zdokonalovaných nebo jiných postupů a řešení (včetně doby ověřování nehmotných výsledků).

c) u těchto položek si účetní jednotka, v rámci svého interního rozhodnutí nejlépe formou vnitropodnikové směrnice, stanoví hodnotový limit, od kterého bude pořízení nehmotných majetků (zejména software) účtovat do účtové skupiny 01 Dlouhodobý nehmotný majetek a při nižší ceně pořízení rovnou do nákladů na vrub účtů účtové skupiny 51 - Služby (např. účet 518 - Ostatní služby). Účetní předpisy neurčují žádný pevný finanční limit pro stanovení této hranice. Vzhledem k tomu, že zákon o daních z příjmů od roku 2004 definuje dlouhodobý nehmotný majetek, způsob jeho odpisování a stanoví obecně finanční limit 60 tis. Kč, je možno doporučit účetním jednotkám,

aby při určení hodnotového limitu v účetnictví respektovaly tento daňový limit a princip významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku v rozvaze a vykázání správného hospodářského výsledku.

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí dále vyjmenované položky s dobou použitelnosti delší než 1 rok a v ocenění stanoveném účetní jednotkou:

- a) zřizovací výdaje
- b) nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a software
- c) ocenitelná práva
- d) goodwill
- e) jiný dlouhodobý nehmotný majetek
- f) nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
- g) poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

Hmotným a nehmotným dlouhodobým majetkem se stávají věci uvedené do užívání, což se doloží např. protokolem o uvedení do užívání nebo jiným obdobným dokladem. Uvedením do užívání se rozumí zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání a splnění všech povinností stanovených právními předpisy.

3.3. Oceňování dlouhodobého majetku

Při nabytí dlouhodobého majetku přicházejí v úvahu 3 oceňovací základny:

- pořizovací cena
- vlastní náklady
- reprodukční pořizovací cena

Ocenění pořizovací cenou

Touto cenou se ocení dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek pořízený za úplatu. Do této ceny patří nejen tzv. cena pořízení, ale i náklady s jeho pořízením související. Předpisy (vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, §47) neuvádějí úplný výčet nákladů zahrnovaných do hmotného či nehmotného majetku. Jedná se např. o montáž, dopravu, výdaje na průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, náklady na přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, úroky z úvěrů a půjček apod.

Ocenění vlastními náklady

Takto se ocení dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, je-li vytvořen vlastní činností. Do vlastních nákladů se zahrnují nejen veškeré přímé náklady (přímý materiál, přímé mzdy a ostatní přímé náklady), ale i nepřímé náklady související s vytvořeným dlouhodobým hmotným či nehmotným majetkem - tzv. výrobní/provozní režie, popř. i režijní náklady administrativní povahy, pokud mohou být přímo vztaženy k danému aktivu.

Ocenění reprodukční pořizovací cenou

Tímto oceněním se rozumí cena, za kterou by byl dlouhodobý majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.

- nehmotný a hmotný dlouhodobý majetek nabytý darováním

- bezúplatně nabyté předměty (hmotný dlouhodobý majetek) po skončení finančního leasingu, souvztažně je účtováno na účet oprávek (předměty předané úplatně se účtují v kupní ceně).
- nehmotný a hmotný dlouhodobý majetek nově zjištěný a v účetnictví nezachycený (inventární přebytky), souvztažně na účet oprávek
- vklad nehmotného nebo hmotného dlouhodobého majetku

Z hlediska účetnictví stačí obvykle pro stanovení reprodukční pořizovací ceny odborný odhad, avšak daňové předpisy často požadují buď znalecký odhad nebo cenu podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, (např. § 29 odst. 1 písm. d) a e) zákona o daních z příjmů).

4. ZPŮSOBY POŘIZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku lze realizovat těmito způsoby:

- a) Koupí
- b) Vytvořením vlastní činností
- c) Nabytím práv k výsledkům duševní a tvořivé činnosti
- d) Darováním
- e) Vkladem dlouhodobého majetku od jiné osoby, např. nepeněžitě vklady do obchodních společností při zvyšování základního kapitálu nebo při přeměnách podle obchodního zákoníku
- f) Bezúplatným převodem podle právních předpisů
- g) Převodem z osobního vlastnictví do obchodního majetku individuálního podnikatele

Proces pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zachycuje na účtech účtové skupiny 04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek (účty 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku a účtu 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku). Tyto účty mají charakter účtů kalkulačních a sledují se na nich jednotlivé složky pořizovacích cen do doby převedení dokončených investic do užívání. Okamžik převodu věci do užívání je momentem přeúčtování na účty účtových skupin 01, 02 a 03. Pokud se pořizuje dlouhodobý majetek, u něhož není potřeba kompletovat pořizovací cenu, a tento majetek ihned po zakoupení slouží k podnikání, není nutné účtovat přes účty účtové skupiny 04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek, nýbrž je možno ihned účtovat na účty v účtové skupině 01 nebo 02.

V případě, že se pořizují dodatečně věci do souboru movitých věcí, zvýší se současně se zařazením této věci do souboru pořizovací cena celého souboru movitých věcí.

Při pořizování dlouhodobého majetku vlastní činností se náklady související s výstavbou a pořízením účtují v průběhu účetního období běžným způsobem v účtové třídě 5 - Náklady a periodicky, nejpozději k rozvahovému dni se tyto náklady aktivují prostřednictvím účtu 623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku nebo účtu 624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku na účty 041 nebo 042.

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek nabytý bezúplatně (např. darováním) se vyúčtuje na vrub účtu 042 a ve prospěch účtu 413 - Ostatní kapitálové fondy.

Pokud se v souvislosti s pořízením dlouhodobého majetku poskytují investičním dodavatelům zálohy na jejich dodávky, účtují se tyto zálohy na účty 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek nebo 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek. Tyto zálohy jsou obvykle vyúčtovány a započteny s konečnou nebo dílčí fakturou za dodávku.

5. POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU ZE ZAHRANIČÍ

5.1. Koupě za hotové

Od přistoupení naší země k EU se musí rozlišovat, zda se obchod uskutečňuje s členskou zemí EU či s nějakou jinou, třetí zemí, která je „za hranicemi“ EU. Jen při obchodu s třetí zemí se hovoří o dovozu a vývozu, přičemž zůstává zachována dřívější praxe: dani podléhá dovoz, tedy veškeré nákupy, bez ohledu na to, zda tuzemský odběratel je či není plátcem DPH.

Dovozce – plátce zaplatí celnímu úřadu vyměřené clo, ale DPH si sám vypočte a ve svém běžném daňovém přiznání k DPH ji nejen přizná, ale (při splnění podmínek) současně daň uplatněním odpočtu nárokuje. Správcem daně u plátců DPH je příslušný finanční úřad. U dovozce – neplátce je správcem daně při dovozu příslušný celní úřad, který mu tuto daň vyměří spolu se clem. Neplátce zahrne daň do pořizovací ceny nakupovaného „zboží“.

Naproti tomu dodávky „zboží“ mezi tuzemskem a zeměmi EU se považují za tzv. intrakomunitární obchod a označují se jako pořízení „zboží“ z jiného členského státu EU (při nákupu) a jako zasílání (resp. dodání) „zboží“ do jiného členského státu EU (při prodeji). U těchto obchodů by měl v budoucnu platit stejný režim jako u dodávek v tuzemsku: zdaňovat by se mělo v zemi dodavatele – registrovaného pláte, tedy na výstupu.

Zatím je ale uplatňován tzv. přechodný režim. Zasílání (dodání) „zboží“ z tuzemska do jiného členského státu není předmětem daně v členském státě dodavatele ale v členském státě odběratele (pokud i ten je registrován jako plátce DPH). Daň přizná ve své zemi tamní příjemce (plátce daně), a to rovněž ve svém daňovém přiznání k DPH. Transakce opačným směrem, tj. pořízení „zboží“ z jiného členského státu EU (která nově jež nepodléhá clu), je řešena zrcadlově: český

odběratel (plátce daně) je povinen DPH sám vypočíst a svůj závazek uvést v běžném daňovém přiznání k DPH, kde uvede rovněž nárok na odpočet téže částky DPH, kterou přiznal, splní-li podmínky nároku.

(Kovanicová: Abeceda účetních znalostí)

5.2. Zahraniční leasing

Situace, kdy dochází k uzavírání leasingových smluv mezi tuzemským subjektem a subjektem zahraničním, jsou z hlediska celkového objemu leasingových vztahů velmi malé. Pokud dochází k situaci, kdy uzavírá tuzemský nájemce leasingovou smlouvu se zahraničním pronajímatelem, platí, že je nájemce povinen v případě leasingu provést srážku daně (jedná se tedy o srážkovou daň), a to v případě:

- a) operativního leasingu ve výši 25% (dle § 36 odst.1 písm.a) Zákona o dani z příjmu
- b) finančního leasingu ve výši 1% (dle § 36 odst.1 písm.c) Zákona o dani z příjmu

Výše uvedené sazby však platí pouze v případě, že Česká republika nemá se státem, z něhož pronajímatel pochází (resp. má v něm sídlo), uzavřenu smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Pokud tato smlouva existuje a v ní uvedené daňové sazby jsou nižší než sazby vyplývající ze Zákona o dani z příjmu, použije se tato sazba nižší.

6. ZDROJE FINANCOVÁNÍ INVESTIC

Financování investic by teoreticky mělo vycházet ze zásady, že dlouhodobý majetek je třeba krýt dlouhodobými zdroji (zlaté bilanční pravidlo). Je tomu tak proto, že při eventuálním používání krátkodobých zdrojů na financování přírůstku či obnovy dlouhodobého majetku by se mohl podnik dostat do finanční tísně v souvislosti se splatností krátkodobých zdrojů.

(Valach: Finanční řízení podniku)

Cílem financování investic je zabezpečit finanční zdroje na efektivní investice s co nejnižšími průměrnými náklady kapitálu a nenarušit podstatně finanční riziko firmy.

Hlavní zdroje dlouhodobého financování investic mohou být:

- a) interní zdroje (odpisy, nerozdělený zisk, dlouhodobé rezervy)
- b) externí zdroje (emitované akcie, podílové listy, dlouhodobé úvěry, obligace, finanční leasing, dotace atd.)

Financování pomocí interních finančních zdrojů se obvykle nazývá samofinancování.

6.1. Financování pořízení dlouhodobého majetku

Podnik často stojí před zásadním ekonomickým rozhodnutím, zda pořídit určitý majetek za hotové, nebo raději pro pořízení využít úvěr nebo si tento majetek pronajmout. Každá z těchto možností má své výhody i nevýhody.

6.1.1. Koupě za hotové

Předpokladem koupě majetku v hotovosti je, že subjekt má k dispozici volné finanční prostředky. Přesto i v situaci, kdy jsou volné peněžní prostředky k dispozici, nemusí být koupě za hotové automaticky nejvhodnější formou pořízení majetku. Je totiž nutno zvažovat také alternativní metody pořízení (úvěr, leasing) a tzv. náklady obětované příležitosti. Náklady obětované příležitosti jsou obvykle definovány jako prospěch, o který je dotyčný subjekt připraven tím, že se rozhodne pro jinou alternativu.

Výhody koupě za hotové:

- dotyčný subjekt se nezadluhuje
- koupí za hotové se stává okamžitě vlastníkem pořízeného majetku
- není v žádném případě omezován v možnosti nakládání s tímto majetkem a jeho peněžní toky nejsou zatíženy v dalších obdobích po koupi nutností úvěrových či leasingových splátek ani nutností hradit další náklady spojené s alternativními formami pořízení (např. poplatky za vedení úvěrových účtů, poplatky za uzavření a správu úvěrových, případně leasingových smluv atd.)

Nevýhody koupě za hotové:

- pro tento způsob pořízení je nutný vysoký jednorázový výdaj v hotovosti v okamžiku pořízení negativně se promítající do cash - flow
- u většiny dlouhodobého majetku dle § 25 odst. 1 písm.a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nelze výdaje (náklady) na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku považovat pro daňové účely za výdaje (náklady) daňově uznatelné. Daňovým nákladem (výdajem) se v případě odpisovaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

rozumí pouze daňové odpisy vypočtené v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o daních z příjmů (jedná se o § 26 - § 33 Zákona o daních z příjmů). To ovšem znamená, že jednorázový výdaj hotovosti uskutečněný v jednom roce je z hlediska zákona o daních z příjmů nutno rozložit do více zdaňovacích období, což není z čistě ekonomického hlediska nejefektivnější.

Z právního hlediska se jedná o kupní smlouvu, která je upravena obchodním zákoníkem (§ 409 - 470) a občanským zákoníkem (§ 588 - 627).

Kupní smlouvou se prodávající zavazuje dodat kupujícímu movitou věc určenou jednotlivě nebo co do množství a druhu a převést na něho vlastnické právo k této věci a kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu.

Většinou je nákup realizován z běžného účtu, proto se používá účet 221 - Bankovní účty místo 211 - Pokladna.

Účtování:

1. dodavatelská faktura -	plátce	04x, 343 /321
	neplátce	04x /321
2. úhrada faktury z běžného účtu		321 /221
3. převod DM do užívání		01,02,03 /04x
4. odpisy DM		551 /07x,08x

6.1.2. Koupě na úvěr

Jestliže podnik nemá dostatečné množství volných peněžních prostředků na pořízení majetku, dalším řešením, jak tento majetek financovat, je úvěr. Tyto prostředky si obstarává půjčkou prostřednictvím banky či jiné úvěrové instituce. Banka prověřuje bonitu svého potencionálního úvěrového dlužníka, zkoumá zda a za jakých podmínek může požadovaný úvěr poskytnout. Klient musí vypracovat a bance předložit

podnikatelský záměr. Dalšími dokumenty, podle kterých se banka rozhoduje, jsou bilance, výkaz zisků a ztrát, výkaz o peněžních tocích.

Výhody úvěru:

- podnik nepotřebuje větší množství volných finančních prostředků
- majetek je sice nakoupen za „cizí“ peněžní prostředky, ovšem již okamžikem nákupu se stává majetkem kupujícího s právem tento majetek daňově odpisovat. Tuto výhodu umocňuje dále fakt, že úroky z úvěru jsou za podmínek stanovených v § 24 odst. 2 písm. zi) Zákona o dani z příjmu daňově uznatelným nákladem (výdajem). Koupí na úvěr tak podnik získává za vypůjčené peníze právo do daňově uznatelných nákladů (výdajů) uplatňovat jak odpisy majetku, tak i placené úroky z úvěrů a půjček.

Nevýhody úvěru:

- nutnost vynakládat další náklady na koupi – jedná se zejména o placené úroky z úvěru, poplatky spojené s vedením úvěrových účtů, poplatky za vyřízení žádosti o úvěr
- přijmutím úvěru dochází k zadlužení podniku, neboť výše přijatého úvěru se objeví přímo v rozvaze podniku jako položka cizích zdrojů

Z právního hlediska se jedná o smlouvu o úvěru, která je upravena obchodním zákoníkem (§497 – 507). Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Úvěry se rozlišují podle délky splatnosti na úvěry:

- 1) krátkodobé s dobou splatnosti kratší než 1 rok
- 2) střednědobé s dobou splatnosti 1 – 5 let
- 3) dlouhodobé s dobou splatnosti delší než 5 let

Účtování:

1) dodavatelská faktura -	plátce	04x, 343 /321
	neplátce	04x /321
2) úroky z poskytnutého úvěru		562 /221
3) poplatky a bankovní výlohy		568 /221
4) úhrada faktury z úvěru		321 /461
5) převod DM do užívání		01,02,03 /04x
6) odpisy DM		551 /07x,08x

6.1.3. Leasing

Leasing je další variantou financování pořízení majetku. Leasingem nedochází k pořízení majetku v pravém slova smyslu. Vlastnické právo k majetku zůstává po celou dobu trvání leasingového vztahu pronajímateli. V případě operativního leasingu nedojde k převodu vlastnických práv na nájemce dokonce ani po skončení platnosti leasingové smlouvy. Na nájemce tedy přechází pouze právo takový majetek používat, za což se nájemce smluvně zavazuje platit pronajímateli leasingové splátky.

Výhody leasingu:

- podnik nepotřebuje k nákupu majetku k datu nákupu velký objem finančních prostředků, neboť platby za leasing jsou rozloženy do delšího časového období

- nájemné (leasingové splátky) je za podmínek stanovených v § 24 odst.2 písm.h) a § 24 odst.4-6 Zákona o dani z příjmu daňově uznatelným nákladem (výdajem).
- leasing nepředstavuje účetně zvýšení zadluženosti podniku, neboť fakticky vzniklý závazek z leasingové smlouvy se neprojeví v rozvaze podniku jako položka zvyšující cizí zdroje. O závazcích z leasingu se účtuje v podmínkách ČR pouze v podrozvahové evidenci

Nevýhody leasingu:

- majetek zůstává po dobu trvání leasingového vztahu ve vlastnictví pronajímatele
- nájemce nemá možnost uplatňovat do svých daňově uznatelných nákladů (výdajů) daňové odpisy tohoto majetku
- i když zůstává pronajatý majetek ve vlastnictví leasingové společnosti (pronajímatele), zvláště v případě finančního leasingu přenáší pronajímatel na nájemce rizika vyplývající z vlastnictví majetku, jako by vlastníkem byl skutečně nájemce (a v případě operativního leasingu je tato skutečnost často dobře schována v leasingové ceně)
- obtížná vypověditelnost leasingové smlouvy ze strany nájemce a také možné problémy, které nájemci vznikají v případě, kdy je pronajatý majetek např. odcizen

Z hlediska řešení vlastnických vztahů po skončení leasingové (nájemní) smlouvy se rozlišují dva základní typy leasingu:

6.1.3.1. *Operativní leasing (nájem)*

Operativní nájem je taková forma pronájmu, při níž je nájemci na základě nájemní smlouvy dán k dispozici majetek k užívání a po skončení nájemního vztahu, zpravidla krátkodobého, dochází k jeho navrácení zpět pronajímateli. Jde o běžnou formu pronájmu. Nájemce užívá jím najatý majetek. Po dobu trvání nájemního vztahu je pouze jeho ekonomickým uživatelem. Po skončení nájemní smlouvy se předmět nájmu vrací pronajímateli, který ho může pronajmout dalšímu nájemci, prodat nebo jinak využít. Všeobecná, základní úprava nájemních vztahů je obsažena v ustanoveních §663 až §684 Občanského zákoníku. Nájemní smlouvou pronajímatel přenechává nájemci za úplatu věc, aby ji dočasně užíval. Úhrada nájemného může být realizována jak peněžní, tak i nepeněžní formou (např. opravami najatého majetku). Pronajímatel vede po celou dobu realizovaného pronájmu jím pronajatý majetek ve své účetní evidenci a tento majetek i standardním způsobem odpisuje.

6.1.3.2. *Finanční leasing*

Úprava finančního leasingu není v rámci českého právního řádu přímo konkretizována. Z tohoto důvodu je nutné vycházet z obecných principů daných občanským a obchodním zákoníkem. Finančním leasingem se tak rozumí poskytnutí majetku za úplatu do užívání, kdy uživatel je oprávněn nebo povinen v průběhu užívání nebo po jeho ukončení nabýt vlastnické právo k poskytnutému majetku.

Účtování:

Nájemce

1. Předpis nájemného (dle fa, splát.kal.)	518, (343)/321
2. Úhrada faktury (dle výpisu z běžného účtu)	321/221
3. Podrozvahová evidence najatého předmětu	75x/799

Předpis nájemného a platba nájemného se opakují podle počtu splátek.

4. Faktura od pronajímatele na částku
kupní ceny po skončení nájemní smlouvy	042, (343)/321
5. Úhrada faktury (dle výpisu z BÚ)	321/221
6. Zařazení předmětu do evidence	02x/042

a) časové rozlišení u nájemce, nájemné placené předem

1. předpis nájemného (dle fa, splát. kal.)	381, (343)/321
2. platba nájemného (dle výpisu z BÚ)	321/221
3. časové rozlišení nájemného do
nákladů v následujícím účetním období	518/381

b) časové rozlišení u nájemce, nájemné placené pozadu

1. časové rozlišení nájemného	518/383
2. předpis nájemného dle splátkového
kalendáře	383, (343)/321
3. úhrada nájemného v následujících
účetních obdobích	321/221

Pronajímatel

1. pořízení předmětu pro finanční leasing dle dodavatelské faktury	042, (343) / 321
2. náklady spojené s pořízením předmětu, které jsou součástí pořizovací ceny	042/321
3. převod předmětu do užívání	02x/042
4. úhrady dodavatelům (dle výpisu z BÚ)	321/221
5. účetní odpisy předmětu	551/08x
6. předpis nájemného (dle fa, splát.kal.)	311/602, (343)
7. příjem nájemného na běžný účet	221/311

Předpis nájemného a příjem nájemného se opakuje podle počtu splátek.

8. vyřazení předmětu z evidence dlouhodobého majetku v pořizovací ceně	08x/02x
9. odpis zůstatkové ceny do nákladů	541/08x
10. faktura nájemci za prodej předmětu v kupní ceně po skončení nájemní smlouvy	311/641, (343)
11. příjem úhrady faktury na BÚ	221/311

a) časové rozlišení u pronajímatele, nájemné placené předem

1. předpis nájemného dle splátkového kal.	311/384, (343)
2. příjem nájemného na BÚ	221/311
3. časové rozlišení nájemného do výnosů v následujícím účetním období	384/602

b) časové rozlišení u pronajímatele, nájemné placené pozadu

1. nájemné, které podle smlouvy patří do běžného období, ale bude placeno až v budoucnu	385/602
2. předpis nájemného dle splátkového kalendáře	311/385, (343)
3. příjem nájemného na BÚ	221/311

7. POSOUZENÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ POŘÍZENÍ V KONKRÉTNÍM PODNIKU

7.1. Charakteristika podniku

Pro svou práci jsem si zvolila společnost s ručením omezeným MBM WESTRA s.r.o. Firma vznikla jako člen kanadsko-německé společnosti MBM Holding GmbH v roce 1995. Zhruba 95% produkce tvoří zakázky pro zahraničí. Tato firma je plátcem daně z přidané hodnoty.

Hlavním výrobním programem firmy je kusová a malosériová výroba ocelových svařovaných konstrukcí do hmotnosti až 10 tun, CNC frézování do hmotnosti obrobku až 4,5 tuny, lakování. Kvalita je garantována certifikátem ISO 9002.

7.2. Vyhodnocení jednotlivých způsobů pořízení

Pro zhodnocení způsobů pořízení dlouhodobého majetku jsem zvolila pořízení mostového jeřábu, jehož cena bez daně z přidané hodnoty činila 823 000 Kč. Při nákupu mostového jeřábu má plátce nárok na odpočet daně z přidané hodnoty ze vstupní ceny, která činila 181 126 Kč (§ 19 odst. 1 Zákona o dani z přidané hodnoty). Proto není DPH součástí vstupní ceny. Mostový jeřáb firma pořídila v roce 2004.

7.2.1. Daňové úspory a celkové vynaložené výdaje při zohlednění faktoru času

Při hodnocení jednotlivých forem financování jsou posuzovány náklady, které souvisí s použitím různých druhů kapitálu. Protože tyto náklady jsou vynakládány v jednotlivých letech životnosti majetku, je nezbytné jejich úroveň převést na současnou hodnotu pomocí diskontování neboli odúročení dle vzorce

$$SH = BH * \frac{1}{(1+i)^n}$$

SH – současná hodnota

BH – hodnota peněz v budoucích obdobích

i – úroková míra (roční)

n – počet let

Pro výpočet použijeme úrokovou sazbu 10,25%, kterou je nutné upravit o sazbu daně z příjmu, která v roce 2004 činila 28%. Diskontní sazba tedy je:

$$0,1025 * (1 - 0,28) * 100 = \underline{\underline{7,38\%}}$$

7.2.1.1. Koupě za hotové

Při pořízení dlouhodobého majetku hotově musí společnost vynaložit jednorázově celou peněžní částku a stává se vlastníkem daného majetku. Společnost si může zvolit způsob odepisování, a sice odpisy rovnoměrné (lineární) nebo zrychlené (degresivní).

Z daňových odpisů zjistíme daňovou úsporu. Mostový jeřáb je podle Zákona o dani z příjmu zařazen do 3. odpisové skupiny, doba odepisování je 10 let.

Pro rok 2004 platí tyto roční odpisové sazby.

Tabulka 1: Rovnoměrné odepisování

Odpisová skupina	V 1. roce	V dalších letech
3	4,3	8,7

Tabulka 2: Zrychlené odepisování

Odpisová skupina	V 1. roce	V dalších letech
3	12	13

Od roku 2005 platí následující roční odpisové sazby

Tabulka 3: Rovnoměrné odepisování

Odpisová skupina	V 1. roce	V dalších letech
3	5,5	10,5

Tabulka 4: Zrychlené odepisování

Odpisová skupina	V 1. roce	V dalších letech
3	10	11

Daňová úspora se vypočítá jako součin odpisu a sazby daně

$$\text{Daňová úspora} = 68\,609 \cdot 28\% = \underline{\underline{19\,211}}$$

Tabulka 5: Daňové odpisy a daňové úspory

Počet let odepisování	Daňové odpisy			
	rovnoměrné	daň.úspora	zrychlené	daň.úspora
1 (2004)	35 402	9 913	68 609	19 211
2 (2005)	86 447	24 205	150 939	42 263
3 (2006)	86 447	24 205	134 168	37 567
4 (2007)	86 447	24 205	117 396	32 871
5 (2008)	86 447	24 205	100 626	28 175
6 (2009)	86 447	24 205	83 854	23 479
7 (2010)	86 447	24 205	67 084	18 784
8 (2011)	86 447	24 205	50 312	14 087
9 (2012)	86 447	24 205	33 542	9 392
10 (2013)	86 447	24 205	16 770	4 696
11 (2014)	9 875	2 765	0	0
celkem	823 300	230 523	823 300	230 525

Odpisy, jako jediná daňově uznatelná položka, zajistí celkovou daňovou úsporu stejnou jak při rovnoměrném tak zrychleném odepisování ve výši 230 523 Kč (nepatrná odchylka je způsobená zaokrouhlováním). Liší se pouze daňové úspory v jednotlivých letech.

Pro další výpočty budu používat pouze zrychlené (degresivní) odpisy.

Tabulka 6: Celkové výdaje při zohlednění faktoru času

rok	odúročitel $i = 0,0738$	kapitálový výdaj	diskontovaná daňová úspora
2004	1	823 300	19 211
2005	0,93127		39 358
2006	0,86727		32 581
2007	0,80767		26 549
2008	0,75215		21 192
2009	0,70046		16 446
2010	0,65232		12 253
2011	0,60749		8 558
2012	0,56573		5 313
2013	0,52686		2 474
celkem	-	823 300	183 935
Výdaje celkem			639 365

Celkové výdaje jsme zjistili z rozdílu kapitálového výdaje a diskontovaných daňových úspor.

7.2.1.2. Úvěr

Při pořízení majetku prostřednictvím bankovního úvěru se podnik zavazuje po určité době hradit splátky složené z úmoru a úroku. Při financování bankovním úvěrem má podnik možnost využití jak odpisů tak úroků z úvěru do daňově uznatelných nákladů.

Společnost MBM Westra s.r.o. je klientem HVB Bank, u které má možnost získat dlouhodobý úvěr na dobu 10 let s úrokovou

sazbou 10,25%. Úvěr bude splácen ve stejně velkých splátkách vždy k začátku roku.

Pro stanovení výše roční splátky úvěru bude použit součin poskytnutého úvěru a umořovatele.

$$\text{Roční splátka} = \text{poskytnutý úvěr} * \frac{(1+i)^n * i}{(1+i)^n - 1}$$

i - roční úroková sazba

n - počet let

$$\frac{(1+i)^n * i}{(1+i)^n - 1} - \text{umořovatel}$$

$$\text{Roční splátka} = 823\,300 * \frac{(1+0,1025)^{10} * 0,1025}{(1+0,1025)^{10} - 1} = \underline{\underline{135\,431}}$$

Roční splátka zahrnuje:

- Roční úrok, jehož výše je 10,25% z počátečního stavu úvěru: $823\,300 * 0,1025 = \underline{\underline{84\,388}}$
- Roční úmor, který je dán rozdílem roční splátky a úroku: $135\,431 - 84\,388 = \underline{\underline{51\,043}}$

Výše úvěru je v dalším roce snížena o úmor:

$$823\,300 - 51\,043 = \underline{\underline{772\,257}}$$

Tabulka 7: Umořovací plán úvěru

rok	počáteční stav úvěru	roční splátka	roční úrok	roční úmor	konečný stav úvěru
2004	823 300	135 431	84 388	51 043	712 257
2005	772 257	135 431	79 156	56 275	715 982
2006	715 982	135 431	73 388	62 043	653 939
2007	653 939	135 431	67 029	68 402	585 537
2008	585 537	135 431	60 018	75 413	510 124
2009	510 124	135 431	52 287	83 144	426 980
2010	426 980	135 431	43 765	91 666	335 314
2011	335 314	135 431	34 370	101 061	234 254
2012	234 254	135 431	24 011	111 420	122 834
2013	122 834	135 431	12 590	122 841	0

Tabulka 8: Daňová úspora z úroků

rok	roční splátka	roční úrok	daňová úspora
2004	135 431	84 388	23 629
2005	135 431	79 156	22 164
2006	135 431	73 388	20 549
2007	135 431	67 029	18 768
2008	135 431	60 018	16 805
2009	135 431	52 287	14 640
2010	135 431	43 765	12 254
2011	135 431	34 370	9 624
2012	135 431	24 011	6 723
2013	135 431	12 590	3 525
Celkem	1 354 310	531 002	148 681

Tabulka 9: Celkové výdaje při zohlednění faktoru času

rok	odúročitel I = 0,0738	diskontovaná splátka úvěru	diskontovaná hodnota odpisů	diskontovaná hodnota úroků	diskontovaná daňová úspora
2004	1	135 431	68 609	84 388	42 840
2005	0,93127	126 123	140 565	73 716	59 998
2006	0,86727	117 455	116 360	63 647	50 402
2007	0,80767	109 384	94 817	54 137	41 707
2008	0,75215	101 864	75 686	45 143	33 832
2009	0,70046	94 864	58 736	36 325	26 701
2010	0,65232	88 344	43 760	28 549	20 247
2011	0,60749	82 273	30 564	20 879	14 404
2012	0,56573	76 617	18 976	13 584	9 117
2013	0,52686	71 353	8 835	6 633	4 331
Celkem	-	1 003 708	656 908	427 301	303 579
Výdaje celkem					700 129

Celkovou úsporu tvoří daňová úspora z odpisů a úroků.

Celkové výdaje jsou dány rozdílem diskontované splátky úvěru a diskontované daňové úspory.

7.2.1.3. Leasing

Na mostový jeřáb v pořizovací ceně 823 300 Kč bez DPH byl firmě poskytnut finanční leasing od FRANFINANCE Czech Republic s.r.o. na 72 měsíců (6 let). Splátkové období je měsíční (smlouva o finančním leasingu a splátkový kalendář je uveden v příloze 2,3). Mimořádnou splátku činí 30,0012% z pořizovací ceny, tj. $0,300012 \cdot 823\,300 = 247\,000$ Kč bez DPH. Po skončení leasingu bude zůstatková prodejní cena mostového jeřábu činit 1 000 Kč bez DPH.

Tabulka 10: Daňové úspory z leasingových splátek

rok	roční leasingová splátka	daňová úspora
2004	375 215	105 060
2005	128 215	35 900
2006	128 215	35 900
2007	128 215	35 900
2008	128 215	35 900
2009	128 215	35 900
Celkem	1 016 290	284 560

Tabulka 11: Celkové výdaje při zohlednění faktoru času

rok	odúročitel $i = 0,0738$	diskontovaná roční splátka	diskontovaná daňová úspora
2004	1	375 215	105 060
2005	0,93127	119 403	33 433
2006	0,86727	111 197	31 135
2007	0,80767	103 555	28 995
2008	0,75215	96 437	27 002
2009	0,70046	89 809	25 147
Celkem	-	895 616	250 772
Výdaje celkem			644 844

Celkovou daňovou úsporu tvoří daňové úspory ze splátek leasingu (nájemného).

Celkové výdaje jsou dány rozdílem diskontované roční splátky a diskontované daňové úspory.

Tabulka 12: Porovnání daňových úspor a celkových výdajů na pořízení mostového jeřábu při zohlednění faktoru času

	Výdaje	Daňová úspora	Výdaje Celkem
Koupě za hotové	823 300	183 935	639 365
Úvěr	1 003 708	303 579	700 129
Leasing	895 616	250 772	644 844

Z hlediska daňových úspor se jako nejvýhodnější variantou pořízení jeví úvěr. Daňová úspora úvěru činí 303 579 Kč. Druhou variantou pořízení je leasing, u kterého daňová úspora činí 250 772 Kč a nejméně výhodnou variantou pořízení je koupě za hotové, u které daňová úspora vychází 183 935 Kč.

Avšak z pohledu celkových výdajů jako nejvýhodnější varianta pořízení vychází koupě za hotové, u které celkové výdaje činí 639 365 Kč. Dále následuje leasing, u kterého jsou celkové výdaje o pouhých 5 479 Kč vyšší než u koupě za hotové. Jako nejméně příznivou variantou je úvěr s celkovými výdaji 700 129 Kč.

Při analýze daňových úspor a celkových výdajů jsem nedospěla k jednoznačným výsledkům. Proto budu dále porovnávat jednotlivé možnosti pořizování pomocí metody čisté současné hodnoty nákladů a diskontovaných nákladů.

7.2.2. Metoda současné hodnoty

Při použití této metody se nejvýhodnější variantou stává ta, při které je současná hodnota peněžních toků nejvyšší.

Opět pro aktualizaci peněžních toků použijeme úrokovou sazbu 10,25% upravenou o vliv daně.

$$i = (0,1025 * (1 - 0,28)) * 100 = 7,38\%$$

7.2.2.1 Koupě za hotové

Daňová úspora = odpisy * sazba daně

Peněžní toky neboli Cash-flow tvoří:

- 1. rok: kapitálový výdaj + odpisy - daňová úspora
- 2. a další roky: odpisy - daňová úspora

Současná hodnota = peněžní toky * odúročitel

Tabulka 13: Současná hodnota peněžních toků

rok	Kapitálový výdaj	odpisy	Daňová úspora	Cash-flow	odúročitel	Současná hodnota
2004	823 300	68 609	19 211	872 698	1	872 698
2005		150 939	42 263	108 676	0,93127	101 207
2006		134 168	37 567	96 601	0,86727	83 779
2007		117 396	32 871	84 525	0,80767	68 268
2008		100 626	28 175	72 451	0,75215	54 494
2009		83 854	23 479	60 375	0,70046	42 290
2010		67 084	18 784	48 300	0,65232	31 507
2011		50 312	14 087	36 225	0,60749	22 006
2012		33 542	9 392	24 150	0,56573	13 662
2013		16 770	4 696	12 074	0,52686	6 361
Současná hodnota celkem						1 296 272

7.2.2.2. Úvěr

Daňová úspora = (odpisy + úroky) * sazba daně

Peněžní toky = splátky úvěru + úroky + odpisy - daň.úspora

Současná hodnota = peněžní toky * odúročitel

Tabulka 14: Současná hodnota peněžních toků

rok	splátka	Úroky	odpisy	náklady	daňová úspora	Cash-flow	Odúročitel	Současná hodnota
2004	135 431	84 388	68 609	152 997	42 839	245 589	1	245 589
2005	135 431	79 156	150 939	230 095	64 427	301 099	0,93127	280 404
2006	135 431	73 388	134 168	207 556	58 116	284 871	0,86727	247 060
2007	135 431	67 029	117 396	184 425	51 639	268 217	0,80767	216 631
2008	135 431	60 018	100 626	160 644	44 980	251 095	0,75215	188 861
2009	135 431	52 287	83 854	136 141	38 119	233 453	0,70046	163 524
2010	135 431	43 765	67 084	110 849	31 038	215 242	0,65232	140 407
2011	135 431	34 370	50 312	84 682	23 711	196 402	0,60749	119 312
2012	135 431	24 011	33 542	57 553	16 115	176 869	0,56573	100 060
2013	135 431	12 590	16 770	29 360	8 221	156 570	0,52686	82 490
Současná hodnota celkem								1 784 338

7.2.2.3. Leasing

Daňová úspora = leasingové splátky * sazba daně

Peněžní toky = leasingové splátky - daňová úspora

Současná hodnota = peněžní toky * odúročitel

Tabulka 15: Současná hodnota peněžních toků

rok	Mimoř. splátka	Leasing. splátka	Rovnoměr náklady	Daňová úspora	Cash-flow	Odúročitel	Současná hodnota
2004	247 000	128 215	169 382	47 427	327 788	1	327 788
2005		128 215	169 382	47 427	80 788	0,93127	75 235
2006		128 215	169 382	47 427	80 788	0,86727	70 065
2007		128 215	169 382	47 427	80 788	0,80767	65 250
2008		128 215	169 382	47 427	80 788	0,75215	60 765
2009		128 215	169 382	47 427	80 788	0,70046	56 589
Současná hodnota celkem							655 692

Tabulka 16: Porovnání celkové současné hodnoty peněžních toků

	Současná hodnota
Koupě za hotové	1 296 272
Úvěr	1 784 338
leasing	655 692

Na základě této metody se nejvýhodnější variantou pořízení stává leasing, protože jeho současná hodnota je nejnižší. Další variantou z hlediska současné hodnoty peněžních toků je koupě za hotové a nejméně výhodnou variantou je úvěr.

7.2.3. Metoda diskontovaných nákladů na úvěr a leasing

Rozhodování při této metodě lze vyjádřit pomocí čtyř kroků:

1. kvantifikují se náklady, které vzniknou nájemci v souvislosti s leasingem, snížené o daňovou úsporu
2. kvantifikují se náklady, které vzniknou nájemci v souvislosti s úvěrem, snížené o daňovou úsporu
3. náklady se musí kvantifikovat s přihlédnutím k času, ve kterém byly vynaloženy
4. vybere se ta varianta financování, která má nejnižší celkové diskontované náklady

Základní úroková míra je opět 7,38% .

7.2.3.1. Úvěr

Náklady na úvěr získáme jako rozdíl roční splátky a daňové úspory.

Tabulka 17: Náklady na úvěr po zdanění

rok	roční splátka	úrok	odpis	celkové snížení daň. základu	daňová úspora	náklad na úvěr po zdanění
2004	135 431	84 388	68 609	152 997	42 839	92 592
2005	135 431	79 156	150 939	230 095	64 427	71 004
2006	135 431	73 388	134 168	207 556	58 16	77 315
2007	135 431	67 029	117 396	184 425	51 639	83 792
2008	135 431	60 018	100 626	160 644	44 980	90 451
2009	135 431	52 287	83 854	136 141	38 119	97 312
2010	135 431	43 765	67 084	110 849	31 038	104 393
2011	135 431	34 370	50 312	84 682	23 711	111 720
2012	135 431	24 011	33 542	57 553	16 115	119 316
2013	135 431	12 590	16 770	29 360	8 221	127 210
Celkem	1354310	531 002	823 300	1 354 302	379 205	975 105

7.2.3.2. Leasing

Náklady na leasing získáme jako rozdíl leasingové splátky a daňové úspory.

Tabulka 18: Náklady na leasing po zdanění

rok	leasingová splátka	daňová úspora	náklady na leasing po zdanění
2004	375 215	105 060	270 155
2005	128 215	35 900	92 315
2006	128 215	35 900	92 315
2007	128 215	35 900	92 315
2008	128 215	35 900	92 315
2009	128 215	35 900	92 315
celkem	1 016 290	284 560	731 730

Tabulka 19: Porovnání současných hodnot nákladů na úvěr a leasing

rok	Odúročitel $i = 0,0738$	náklady na úvěr po zdanění	současná hodnota	náklady na leasing po zdanění	současná hodnota
2004	1	92 592	92 592	270 155	270 155
2005	0,93127	71 004	66 124	92 315	85 970
2006	0,86727	77 315	67 053	92 315	80 062
2007	0,80767	83 792	67 676	92 315	74 560
2008	0,75215	90 451	68 033	92 315	69 435
2009	0,70046	97 312	68 163	92 315	64 663
2010	0,65232	104 393	68 098		
2011	0,60749	111 720	67 869		
2012	0,56573	119 316	67 501		
2013	0,52686	127 210	67 022		
celkem	-	975 105	700 131	731 730	644 845

Porovnáním současných hodnot nákladů jsme zjistili, že výhodnější variantou pořízení mostového jeřábu je opět leasing, protože jeho současná hodnota nákladů je nižší než současná hodnota nákladů úvěru.

8. ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo posouzení jednotlivých variant pořízení dlouhodobého majetku a určení, která z nich je pro podnik nejvýhodnější a nejefektivnější. Pro všechny výpočty jsem použila skutečné údaje, které mi poskytla společnost MBM Westra s.r.o.

Pro hodnocení jsem použila metodu týkající se daňových úspor a celkových výdajů vynaložených na pořízení mostového jeřábu (tabulka 12). Při výpočtech jsem zohlednila faktor času, tzn. převedla jsem je na současnou hodnotu, abych mohla varianty pořízení objektivně posoudit. Z hlediska daňových úspor se nejvýhodnější variantou stal úvěr, u kterého daňové úspory za 10 let činí 303 579 Kč. Dále následuje leasing s daňovou úsporou 250 772 Kč a nejméně výhodná koupě za hotové s daňovou úsporou 183 935 Kč. Z hlediska celkových výdajů jsou však výsledky zcela odlišné. Jako nejvýhodnější varianta se jeví koupě za hotové s celkovými výdaji 639 365 Kč, následuje leasing s částkou 644 844 Kč a nejvyšší celkové výdaje na pořízení mostového jeřábu vykazuje úvěr v částce 700 129 Kč. Při této metodě jsem tedy nedospěla k jednoznačným výsledkům, proto jsem dále použila metodu současné hodnoty peněžních toků.

Při použití metody současných peněžních toků (tabulka 16) lze za nejvýhodnější variantu považovat leasing, který má nejnižší současnou hodnotu peněžních toků a sice 655 692 Kč. Tato částka by byla vyšší, kdyby v prvním roce nebyla zaplacená mimořádná leasingová splátka. Méně výhodnou variantou se stává pořízení mostového jeřábu hotově. Zde současná hodnota peněžních toků činí 1 296 272 Kč. Nejméně výhodný se stal úvěr s částkou 1 784 338 Kč.

Naposledy jsem pro hodnocení použila metodu diskontovaných nákladů na leasing a úvěr (tabulka 19). Použitím této metody jsem zjistila, že nejvýhodnější variantou je opět leasing, u kterého vychází současná hodnota diskontovaných nákladů

nejnižší a sice 644 845 Kč. U úvěru je současná hodnota diskontovaných nákladů 700 131 Kč.

Došla jsem tedy k závěru, že nejvýhodnějším a nejefektivnějším způsobem pořízení mostového jeřábu je leasing, a proto bych tento způsob pořízení firmě doporučila. Pořízení mostového jeřábu hotově bych firmě doporučila jen tehdy, jestliže má k dispozici dostatek volných finančních prostředků, které by nechtěla využít k financování jiné činnosti. Úvěr bych zvolila jako poslední možnost financování, přestože daňová úspora byla u leasingu nižší než právě u úvěru, ale firmu spíše zajímají celkové výdaje, které bude muset vynaložit, a ty byly u leasingu podstatně nižší.

Pořízení mostového jeřábu nepředstavuje příliš vysokou finanční částku, proto musíme vzít toto hodnocení pouze jako informativní. Výsledky by mohly být zcela odlišné, pokud by se jednalo o miliónové investice. Poté by leasing nemusel být nejvhodnější variantou pořízení dlouhodobého majetku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. Praha : EKOPRESS, 1999. ISBN 80-86119-21-1.
2. KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha : POLYGON, 2005. ISBN 80-7273-130-0.
3. ŠENKÝŘOVÁ, B. *Bankovníctví II*. Praha : GRADA Publishing, 1998. ISBN 80-7169-663-3.
4. RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Olomouc : ANAG, 2005. ISBN 80-7263-313-9.
5. Kolektiv autorů. *Abeceda (podvojného) účetnictví pro podnikatele*. Olomouc : ANAG, 2005. ISBN 80-7263-267-1.

6. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
7. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
8. Zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty
9. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
10. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
11. Časopis: Bankovníctví 10/2005

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: pořadí největších leasingových společností

Příloha č. 2: leasingová smlouva

Příloha č. 3: splátkový kalendář

Příloha č. 4: seznam použitých účtů

Příloha č. 1

Pořadí největších leasingových společností podle objemu nově uzavřených obchodů v 1. pololetí 2005 (v mil.Kč)

1. ČSOB	7 661
2. CAC Leasing	6 754
3. ŠkoFIN	5 325
4. VB Leasing CZ	3 680
5. SG Equipment Finance Czech Republic 092	3
6. Daimler Chrysler Services Bohemia 881	2
7. ČP Leasing	1 712
8. Deutsche Leasing ČR	1 652
9. LeasePlan ČR	1 442
10. s Autoleasing 386	1
11. S MORAVA Leasing 316	1
12. ALD Automotive	898
13. GE Money Auto	839
14. SCANIA FINANCE Czech Republic	780
15. PSA FINANCE ČESKÁ REPUBLIKA	754

ZDROJ: ČLFA

Pořadí členských společností ČLFA v objemu splátkových prodejů a jiných způsobů financování investičního majetku poskytnutých v 1. pololetí 2005 (v mil. Kč)

1. GE Money Auto	439
2. ČSOB Leasing	382
3. CAC Leasing	264
4. Deutsche Leasing	194
5. SG Equipment Finance Czech Republic	121
6. VB Leasing CZ	118

7. TOYOTA Financial Services Czech 55	
8. UNILEASING	37
9. S MORAVA Leasing	25
10. HEWLETT PACKARD	14
10. s Autoleasing	14

ZDROJ: ČLFA

Pořadí členských společností ČLFA v objemu spotřebitelských úvěrů poskytnutých v 1. pololetí 2005 (v mil. Kč)

1. GE Money Mutliservis	4 109
2. CETELEM ČR	3 275
3. HOME CREDIT FINANCE	3 189
4. CCB Finance	2 330
5. GE Money Auto	1 412
6. ESSOX	961
7. ŠkoFIN	129
8. CAC Leasing	61
9. TOYOTA Financial Services Czech 37	
10. ČP Leasing 15	

ZDROJ: ČLFA

Seznam použitých účtů

01x	dlouhodobý nehmotný majetek
02x	dlouhodobý hmotný majetek - odepisovaný
03x	dlouhodobý hmotný majetek - neodepisovaný
041	pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
042	pořízení dlouhodobého hmotného majetku
051	poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
052	poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
07x	oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
08x	oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
211	pokladna
221	bankovní účty
311	odběratelé
321	dodavatelé
343	daň z přidané hodnoty
381	náklady příštích období
383	výdaje příštích období
384	výnosy příštích období
385	příjmy příštích období
413	ostatní kapitálové fondy
461	bankovní úvěry
518	ostatní služby
541	zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
551	odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
562	úroky
568	ostatní finanční náklady
602	tržby z prodeje služeb
623	aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
624	aktivace dlouhodobého hmotného majetku
641	tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

75x	podrozvahový účet
799	podrozvahový účet